

Marinkorven jätteenkäsittelylaitoksen laajennushanke, Pori

Arviointiohjelmasta kuulemisen aikana annetut lausunnot

Porin kaupunki

Elinvoima- ja ympäristölautakunta päättää antaa asiasta kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon: Elinvoima- ja ympäristölautakunnan lausunto on kaksiosainen. Ensimmäinen osa koostuu varsinaisesta YVA-ohjelmasta ja sen sisältöä koskevasta lausunnosta. Lausunnon ovat laatineet kaavoitus-, ympäristö- ja terveysturvatoimisto sekä ympäristösuunnitteluyksikkö. Lausunnon toisen osan muodostaa kasvu- ja työllisyyspalvelut-yksikön lausunto hankkeen elinkeinovaikutuksista.

1. YVA-ohjelma

Kaavoitus

Hankealue sijaitsee Porin kaupungin pohjoispuolella Peittoon alueella, Ekokorventiellä, kiinteistötunnus 609-412-1-277. Suunnittelualueella on voimassa oikeusvaikutteinen Peittoon osayleiskaava vuodelta 2012 (1.10.2012). Suunnittelualue on osayleiskaavassa kaavoitettu jätteenkäsittelyalueeksi (EJ-3).

Suunnittelualueella on kaavamerkintä (e2) eli jätteenkäsittelyä sekä allas- ja huoltotoimintaa varten varattu alueen osa. Alueelle saa sijoittaa jätteenkäsittelyn ja läjitystoiminnan edellyttämiä rakenteita, rakennuksia ja laitteita. Samoin suunnittelualueella on kaavamerkintä (e1) eli jätteen loppusijoitukseen varattu alueen osa. Kaltevaksi määrätylle reunavyöhykkeelle saa sijoittaa jätteenkäsittelyn ja läjitystoiminnan sekä pintavesien käsittelyn ja johtamisen edellyttämiä rakenteita ja laitteita.

Käsittelylaitoksen lähiympäristö on yleiskaavan mukaista jätteenkäsittelyaluetta (EJ-3), suojaviheraluetta (EV) sekä maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M1). Suunnittelualueen lounaisosassa pieni alue sisältyy Peittoon kierrätyspuiston asemakaavaan 609 1718 (hyväksytty 29.4.2024). Tässä asemakaavassa oleva alue on osa Ekokorventien katualueutta ja suojaviheraluetta. Kyseisille asemakaavan osa-alueille ei ole osoitettu nykyisiä tai tulevia jätteenkäsittelylaitoksen toimintoja.

Ympäristövalvonta

YVA-ohjelmassa on esitetty ainoastaan jätteiden vastaanoton, varastoinnin, käsittelyn, hyötykäytön ja loppusijoituksen maksimimäärät. Selostuksen yhteydessä tulee antaa arvio määrästä jätejakeittain. Erityisesti YVA-arvioinnissa tulee kartoittaa mahdollisen pölyn, hajun ja melun leviäminen ympäristöön ja esittää riittävät tekniset ratkaisut näiden haittojen ehkäisemiseksi.

Lasikuitu, muut lujitemuovijätteet ja pölyt, PVC-muovi sekä lasi- ja kivivillajäte esitetään vastaanotettavaksi ja varastoitavaksi loppusijoitusalueelle omiksi kasoikseen. Nämä jätteet ovat hyvin kevyitä ja vievät paljon kenttätilaa, tiivistämättömään maa-ainekseen nähden noin 20–40-kertaa. YVA-ohjelmassa todetaan, että kentillä varastoituna on riski, että kevyet jakeet kulkeutuvat tuulen mukana. Loppusijoitusalueella kevyille materiaaleille saadaan tuulensuojaa ja tarvittaessa peittomateriaalia päälle. YVA-selostuksessa tulee esittää kattavasti tekniset ratkaisut, joilla kevyiden jakeiden leviäminen ympäristöön estetään.

Ympäristösuunnittelu

19.12.2025

YVA-ohjelmassa todetaan, että vaihtoehtoon 0 (VE0, hanketta ei toteuteta eli toimintaa jatketaan nykyisen ympäristöluvan mukaisena) vaikutuksia ei arvioida. Perusteluksi esitetään, että toiminnan vaikutukset on arvioitu lupamenettelyssä. Myös nämä nykyisen toiminnan seurauksena syntyneet ja toiminnan jatkuessa nykyisellään syntyvät vaikutukset tulee arvioida. YVA-ohjelmasta ei käy myöskään ilmi millä perusteella ja miksi nollavaihtoehtoon lisäksi arviointikohteena on ainoastaan yksi hankevaihtoehto.

YVA-ohjelmassa todetaan myös, että jätehuoltoa koskevan etusijajärjestyksen mukaisesti kaatopaikkasijoittaminen on viimesijainen tapa käsitellä jätettä. Ensisijaisesti jätteen muodostumista on pyrittävä välttämään ja toissijaisesti, jos jätettä syntyy, se on valmistettava uudelleenkäyttöä varten tai uudelleenkäytettävä. Vaihtoehtossa VE1 vastaanotettavasta maksimissaan 300 000 tonnista jätettä 175 000 tonnia loppusijoitettaisiin. YVA-selostuksessa on vielä tarpeen selvittää, pystytäänkö hankkeella myös vähentämään loppusijoituksen tarvetta.

Arviointiohjelman perusteella merkittävimmit arvioitaviksi vaikutuksiksi on tunnistettu vaikutukset maaperään, pohjaveteen ja vesistöön. Näihin vaikutusarviointeihin tulee saada erityistä tarkkuutta, sillä alueen pohjavesien yhteistarkkailutulokset osoittavat ylityksiä pohjaveden ympäristölaatuunormeissa sekä Suomen Erityisjäte Oy:n toiminnan vaikutusta kuvaavissa pohjavesiputkissa että myös muissa Peittoon alueen pohjavesiputkissa. Samoin pintavesien tarkkailun tuloksissa eli hulevesien kulkeutumisessa oja pitkin Kuivattujärveen ja sieltä Strömsuntinjaa pitkin edelleen mereen näkyy laatuunormien ylityksiä.

Peittooseen on keskittynyt useita teollisuusjätteen käsittelyä ja loppusijoitusta harjoittavia toimijoita sekä tuulivoimatuotantoa. Eri toiminnat ja niistä aiheutuvien vaikutusten hahmottaminen on haasteellista. Ne, ja kaikkien toimintojen yhteisvaikutukset ovat myös herättäneet huolta lähialueen asukkaissa. Alueelle aikaisemmin tehtyjen YVA-menettelyjen yhteydessä on niin ikään todettu, että myös elinympäristön pysyvä muutos huolestuttaa. Jätteenkäsittelyä tehdään useita vuosikymmeniä eikä alueen maankäyttö tai maisema ole palautettavissa ennalleen toiminnan päätyttyä. YVA-ohjelman mukaan toiminnan vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen arvioidaan lähinnä hankkeesta aiheutuvien päästöjen, melun, hajujen ja liikenteen pohjalta. Arvioinnissa hyödynnetään kuulemisessa ja yleisötilaisuudessa saatua tietoa sekä arvioinnin muissa vaiheissa saatua tietoa. YVA-ohjelmassa arvioidaan, että vaikutukset eivät todennäköisesti ole merkittäviä. Vaikka esimerkiksi melu- tai hajupäästöt jäisivät asetettujen ohje- tai raja-arvojen alapuolelle, ne voivat vaikuttaa kielteisesti viihtyvyyteen ja elinoloihin lähimmissä asutuissa kohteissa. Avoin tiedottaminen ja vuoropuhelua alueen asukkaiden kanssa onkin tärkeää paitsi YVA-menettelyssä myös jatkosuunnittelussa.

YVA-ohjelmaan on kirjattu hankkeen toteuttamisen edellyttämät lupavaatimukset. Selostuksessa tulee niiden lisäksi tarkastella, miten hanke ja sen vaihtoehdot suhteutuvat jätehuollosta ja ympäristönsuojelusta laadittuihin valtakunnallisiin ja alueellisiin suunnitelmiin ja ohjelmiin. Hankkeen aiheuttamiin ympäristövaikutuksiin tulee myös sisällyttää rakennusvaiheen vaikutukset, jotta arviointi kattaa hankkeen koko elinkaaren.

Riskitarkastelun lähtötiedoiksi YVA-ohjelmassa on listattu Marinkorven jätteenkäsittelylaitoksen toiminnassa kirjatut poikkeustilanteet, laaditut riskinarvioinnit sekä ennaltavarautumissuunnitelma. Poikkeukselliset sääolosuhteet tulee niin ikään huomioida, mikäli niiden huomioon ottaminen ei jo sisälly edellä mainittuihin asiakirjoihin. Samoin voi syntyä tilanne, että jätevedenpuhdistamolla ei pystytä vastaanottamaan alueen jätevesiä.

Yhteisvaikutusten arvioinnin piiriin YVA-ohjelmassa on esitetty otettavaksi kaikki Peittoon jätteenkäsittelyalueen ympäristölupavelvolliset toimijat. Yhteisvaikutusten on arvioitu kohdistuvan

19.12.2025

etenkin liikenteen määrään, meluun, pölyyn, pintaveteen sekä vesiluoontoon. Liikenteen osalta yhteisvaikutuksia on arvioitava Peittoon aluetta laajemmin. Meri-Porin alueelle, Kaanaaseen, Mäntyluotoon ja Tahkoluotoon on suunnitteilla useita parhaillaan YVA-menettelyssä vireillä olevia tai jo YVA-menettelyn läpikäyneitä hankkeita, jotka toteutuessaan tulevat lisäämään raskaan liikenteen määrää Reposaaren maantiellä ja Porin saaristotiellä. Huomioon otettavia hankkeita ovat ainakin BioEnergo Oy:n suunnittelema puuraaka-aineen konversiolaitos, Fortum Battery Recycling Oy:n akkumateriaalien kierrätyslaitos, Nordic Ren-Gas Oy:n puhtaiden P2X-kaasupolttoaineiden ja CO₂-vapaan kaukolämmön yhteistuotantolaitos sekä Novana Oy:n vanadiinin tuotantolaitos.

YVA-selostuksen raportoinnin tulee olla selkeää. Esimerkiksi esitettävien kuvien havainnollisuuteen tulee kiinnittää huomiota liittämällä niihin mittakaava. Hankealuetta ja sitä ympäröiviä kiinteistöjä esittämissä kuvissa kiinteistötunnusten ohella oleellista ovat tiedot kiinteistöjen toiminnanharjoittajista.

2. Hankkeen elinkeinovaikutuksia

Kasvu- ja työllisyyspalvelut

Marinkorven jätteenkäsittelylaitoksen suunniteltu laajentaminen tukee aluetaloutta ja vahvistaa elinvoimaa tarjoamalla teollisuuden sivuvirtojen käsittelylle ja hyödyntämiselle pitkäjänteisen toimintatilan, joka on kapasiteetiltaan riittävä ja ympäristönsuojelullisesti hallittu. Laajennus parantaa toimintaedellytyksiä muun muassa rakennus-, energia- ja metallialoilla. Hanke myös parantaa uusien teollisten investointien ja uusien liiketoimintojen toteutumisedellytyksiä edistämällä kiertotalousosaamiseen perustuvien uusien työpaikkojen syntymistä.

Laajennus edistää kaupungin resurssiviisaustavoitteita lisäämällä materiaalien hyötykäyttöä ja vähentämällä neitseellisten raaka-aineiden tarvetta. Laajennuksen myötä Peittoon alueen kehitys valtakunnallisesti merkittäväksi erityisjätteiden käsittely- ja kierrätyskeskittymäksi vahvistuu.

Satakuntaliitto

Satakuntaliitto kiinnittää huomiota siihen, että Marinkorven jätteenkäsittelylaitoksen laajennushankkeen YVA-menettelyssä on esitetty hankkeen toteuttamatta jättämisen lisäksi vain yksi vaihtoehto. YVA-menettelyssä on olennaista eri vaihtoehtojen ja niiden vaikutusten vertailu. Valtioneuvoston asetuksella 277/2017 säädetään mm. ympäristövaikutusten arviointiohjelman sisällöstä. Arviointiohjelman tulee sisältää hankkeen kohtuulliset vaihtoehdot, jotka ovat hankkeen ja sen erityisominaisuuksien kannalta vartenotettavat, ja joista yhden tulee olla hankkeen toteuttamatta jättäminen. Satakuntaliiton näkemyksen mukaan hankkeen ympäristövaikutuksia tulisi arvioida vähintään kahden keskenään riittävän erilaisen toteutusvaihtoehdon näkökulmasta tai perustella selkeästi vain yksi toteutusvaihtoehto.

Marinkorven jätteenkäsittelylaitoksen laajennushankkeen YVA-ohjelmassa ei ole tunnistettu riittävällä tavalla Satakunnan maakuntakaavojen merkintöjä ja määräyksiä. YVA-ohjelmaa tulee täydentää Satakunnan maakuntakaavoja koskien. Hanketta ja sen toteuttamisen vaikutuksia tulee tarkastella suhteessa voimassa olevien Satakunnan maakuntakaavojen merkintöihin ja määräyksiin. Hankkeen vaikutuksia maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen tulee tarkastella.

Vaikutuksia arvioitaessa tulee ottaa huomioon Satakunnan maakuntakaavojen koko maakuntakaava-alueella koskevat suunnittelumääräykset kuten vesien tilaa koskeva yleinen suunnittelumääräys. Marinkorven jätteenkäsittelylaitos sijaitsee alueella, jonka maaperässä saattaa esiintyä happamia sulfaattimaita tai mustaliuskeita, ja laitoksella käsiteltävistä jätteistä saattaa aiheutua vesistöihin ja vesiluoontoon sekä pohjavesiin kohdistuvia vaikutuksia. Vesistö- ja pohjavesivaikutusten arviointiin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Vesistövaikutusten tarkastelussa vaikutusalueen tulee ulottua myös merialueelle. Satakuntaliitto esittää huomioitavaksi vedenalaisen meriluonnon monimuotoisuuden inventointiohjelman (Velmu) pohjalta tunnistetun ekologisesti merkittävän vedenalaisen

meriluontokohteen (EMMA-alue, Kokemäenjoen suisto) ja mahdollisesti siihen kohdistuvat vaikutukset.

Eri vaikutustyyppien kohdalla tulee esittää selkeästi mitä olemassa olevia selvityksiä arvioinnin pohjana käytetään. Vaikutukset melun, tarinan, ilmanlaadun, hajun ja pölyn osalta arvioidaan YVA-ohjelman mukaan asiantuntija-arviona hyödyntäen tietoina aiemman ympäristölupahakemuksen aineistoja. Mikäli arviota varten käytettävissä ei ole lainkaan mitattua tietoa, arviointiin liittyy huomattavaa epävarmuutta. Vaikutusten arviointi edellyttää pohjakeseen mitattua tietoa nykytilanteesta, jotta arvio on mahdollista toteuttaa luotettavasti. Erityistä huomiota arvioinnissa tulee kiinnittää meluvaikutuksiin sekä pölyyn. Pölyn leviäminen ja sen mukana mahdollisesti kulkeutuvat haitta-aineet tulee selvittää ja toteuttaa melumallinnus, ellei riittäviä tietoja ole ennalta olemassa.

Satakuntaliitto korostaa, että vaikutusten arvioinnissa ja YVA-selostusvaiheessa erityistä huomioita tulee kiinnittää vaikutusten selkeään havainnollistamiseen, mahdollisiin yhteisvaikutuksiin ja niiden arviointiin sekä tehtävien päätelmien perusteluihin ja perustelujen selkeyteen. Karttojen, kuvien ja taulukoiden ym. laajempi hyödyntäminen sekä viittaukset liitteisiin parantavat asiakirjan luettavuutta. Lisäksi toteutettavat ratkaisut vaikutusten ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi tulee kuvata selostusvaiheessa. Lisäksi hankkeen YVA-prosessissa viestintään tulee kiinnittää erityistä huomiota. Satakuntaliitto suosittelee selostusvaiheen yleisötilaisuuden järjestämistä hybriditilaisuutena, joka mahdollistaa osallistumisen myös sellaisille henkilöille, joille etäkokouskäytännöt eivät ole tuttuja, sekä mahdollistaa paremmin vuorovaikutuksen. Avoin ja aktiivinen viestintä tuottaa tietoa asukkaiden näkemyksistä hankkeeseen liittyen sekä parantaa hankkeen hyväksyttävyyttä.

Väylävirasto

Väylävirasto tuo esille, että liikennevaikutusten arvioinnin yhteydessä on tarkasteltava hankkeen johdosta lisääntyvän liikenteen vaikutuksia läheisille väylille. Arvioinnissa on huomioitava väylien käyttö, liikenteen sujuvuus ja turvallisuus. Myös hankkeeseen liittyvien vaarallisten aineiden kuljetuksiin liittyvät riskit on arvioitava erityisen huolellisesti.

Väylävirasto pyytää ottamaan huomioon kuljettamisreittien suunnittelussa Väyläviraston hanke- ja suunnittelukohteet, jotka löytyvät sivulta: <https://vayla.fi/suunnittelurakentaminen>.

Jos hankkeen myötä on tarvetta tierakenteiden vahvistamiselle, tiejärjestelyiden muutoksille tai uusille liittymille, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella ja Väyläviraston ohjeiden mukaisesti. Liittymäluvut maanteille myöntää Pirkanmaan ELY-keskus.

Väylävirasto huomauttaa, että ajantasaiset ohjeet on aina tarkistettava ohjeluetelosta Väyläviraston verkkosivuilta (<https://vayla.fi/palveluntuottajat/ohjeluetelo>).

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Varsinais-Suomen ELY-keskuksen L-vastuualue.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

CLP-asetuksen mukainen vaaraluokittelu ei lähtökohtaisesti koske jätteitä. Vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta annettu valtioneuvoston asetus (685/2015, liite I) kuitenkin edellyttää luokittelemaan jätteet väliaikaisesti CLP-asetuksen periaatteiden mukaisesti jos niillä on tai voi olla tuotantolaitoksen olosuhteissa vastaavanlaisia ominaisuuksia suuronnettomuuden

19.12.2025

mahdollisuuden kannalta.

YVA-selostuksesta ei käy ilmi, onko laitokselle vastaanotettavien jätejakeiden vastaavuutta CLP-asetuksen mukaisiin luokituskriteereihin arvioitu. Esimerkiksi joidenkin happojen osalta melko pienetkin happopitoisuudet seoksessa voivat aiheuttaa luokitustarpeen. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä vastaanottamiensa jätekemikaalien mahdollisista vaaraominaisuuksista ja -luokituksista. Vaaraluokitusten ja tuotantolaitoksella olevien kemikaalien enimmäismäärien perusteella määräytyy mahdollinen tarve kemikaaliturvallisuusluvan hakemiseen Tukesilta tai ilmoituksen tekemiseen pelastusviranomaiselle.